

ἔχεν, ἀφῆκεν· οὐ μὴν ἀλλὰ καὶ λέξεις ἐνίας αἴτινες τὸ παράπαν οὐκ ὑπῆρχον ἐν Σουίδα, ἄλλοθεν ποθεν συλλέξας προσέθηκεν, ὡς ἂν οἱ ζητοῦντες τὸ σηματιζόμενον αὐτῶν ἔχοιεν ἀπινώτερόν τε καὶ ἐτοιμώτερον ἐντεῦθεν πορίζεσθαι· καὶ λέξεις δὲ τινὰς ἀνεσημνεύτους, ἔνθα ἐνεχώρει, ἐπιμελὲς αὐτῷ γέγονε σαφηνίσει·».

Ὁ τὴν λατινικὴν διδάξας τὸν Χαλκοκονδύλιν Ἀντώνιος Μόττας προσέθηκεν ἐπὶ κεφαλίδος τῆς ἐκδόσεως τοὺς ἐξῆς ἐπαινετικούς στίχους.

Demetri, aeternus debet tibi mundus honores,

Quod dignum, quod tam nobile tradis opus.

Debet Motta magis, cari cui tanta resultat

Gloria discipulo, te duce quanta datur.

Δύο ἐπιστολαὶ τοῦ Χαλκοκονδύλου ἐκ Μεδιολάνων χρονολογούμεναι 1491, ἡ μὲν ἑλληνιστὶ, ἡ δὲ λατινιστὶ, πρὸς τὸν μαθητὴν του Ἰω. Φευχλῖνον, κατεχωρήθησαν ἐν τῇ συλλογῇ τῶν πρὸς τοῦτον ἐπιστολῶν, τῇ τυπωθείσῃ τῷ 1549.

Ἑρμώνυμος ὁ Σπαρτιάτης.

Γεώργιος Ἑρμώνυμος, ἢ Χαριτώνυμος (*), ἐγεννήθη ἐν Σπάρτῃ, καὶ ἐμαθητεύσεν ὑπὸ τὸν Πλήθωνα (**). Ἐλθὼν εἰς Ἰταλίαν καὶ ἐπ' ὀλίγον διδάξας μετέβη εἰς Γαλλίαν, βασιλεύοντος Λουδοβίκου ΙΑ', καὶ πρῶτος ἐδίδαξεν ἐν Παρισίοις συστηματικῶς τὰ Ἑλληνικά, τὰ ὅποια ἀκροθιγῶς ὀλίγον πρότερον εἶχε παραδώσει Γρηγόριος ὁ Τιρέρνας (**).

(*) Ἐνεκα τοῦ τότε ἐπικρατοῦντος συρμοῦ τῆς μετωνυμίας, ὁ Γεώργιος διαφοροτρόπως μετέτρεψε τὸ ἐπώνυμον αὐτοῦ αὐτοκαλούμενος Ἑρῶνυμος, Ἑρμώνυμος, Χαριτώνυμος, καὶ Χριστώνυμος.

(**) Ἐγραψε δύο μονοδίας ἐπὶ τῷ θανάτῳ τοῦ διδασκάλου του· ἐκ τῆς δευτέρας ἀποσπῶμεν τὴν ἐξῆς περικοπήν: «Ἄλλ' ὦ τῆς κοινῆς δυστυχίας, μάλλον δὲ ἰδίας ἡμῆς, ὦ πικρᾶς ὄρφανίας, ὦ βασικάνου τύχης καὶ πονηρᾶς! ὅν ἐτόγγχανον ἔχων ἡμόντην ψυχαγωγίαν, μόντην ἐν ἀλλοδαπῇ διατρίβων παρσημβίαν, ὄφθαλμον νοητῶν, ἠφῶς τῆς ἡμῆς ἀθλίας ψυχῆς, καθηγεμόνα βιωτάτων, μάλλον δὲ προστάτην καὶ ἠχρημόνα, ἐφ' ᾧ καὶ μόνῳ τὰς τῆς ἡμῆς ἐσάλειον ὠφελείας ἐλπίδας, οὗ ταῖς χρυσείας πτέρυξι τῆς σοφίας ὡς νεοττὸς ἐπετάμην, καὶ τοῖς ἀδαμντίνιοις λόγοις ἐκείνου, μάλλον δὲ οὐρανίοις καθοπλιζόμενος, τοῖς τῶν ἄλλων σοφιστῶν λόγοις μηδέποτε περιτραπήσεσθαι πεποισῶς, τοῦμόν ἐγκαλλώπισμα, τὴν εὐδαιμονίαν, τὸ κλέος, τοῦτον, φεῦ, ἀφῆρημαι παρ' ἐλπίδα . . .»

(3) Γρηγόριος Τιρέρνας ἐκ τῶν περιφανῶν ἑλληνιστῶν καὶ λατινιστῶν τῆς ΙΕ' ἑκατοντητηίδος, ἐγεννήθη τῷ 1415 ἐν Τιρέρῳ τῆς Οὐμβρίας, καὶ ἀπέθανεν ἐν Γενετιᾷ περὶ τὸ 1466· ἐδίδαξε τὰ ἑλληνικά εἰς τὴν πατρίδα του, Νεάπολιν, Μιλάνον, καὶ ἐπὶ τέλους εἰς Παρισίους. Ὁ Νωδαῖος Ἑλληνα τοῦτον θεωρῶν λέγει, «primus Græcorum ab expugnatâ Constantinopoli Lutetiam venit, et sistens se coram rectore academiam dixit». Ὁ Weiss ὁμοῦς (Biographie Universelle tom. 46) δὲν παρσιόχεται, ὅτι εἰς τὸν Τιρέρναν ἐδόθη ἔδρα τῆς ἑλληνικῆς ἐν τῇ Ἀκαδημίᾳ τῶν Παρισίων. Κατὰ λάθος ὁ Matthæus (Historia Ludovici XI, lib. XI) καὶ